

AKTUÁLNĚ

Háďátka řepné v ročníku 2017

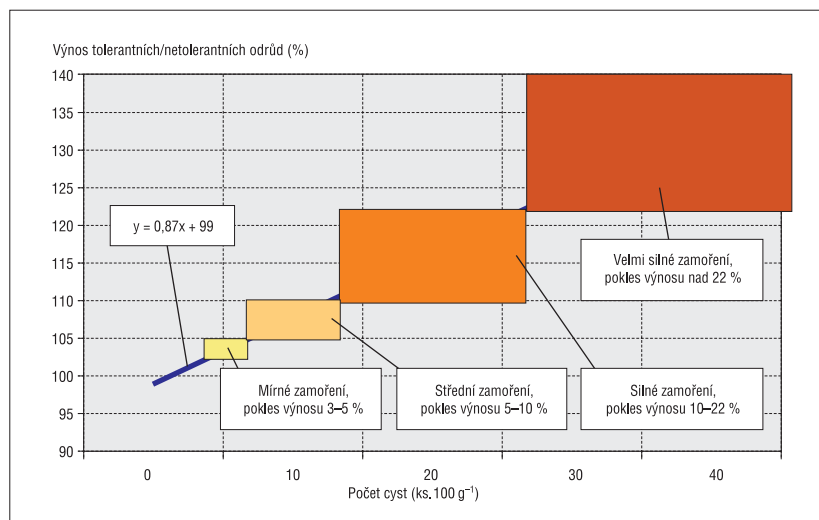
CURRENT REPORT: SUGAR BEET CYST NEMATODE *HETERODERA SCHACHTII* IN YEAR 2017

Před šesti lety jsme na základě našich pokusů odvodili orientační hodnocení zamoření půd háďátkem řepným – *Heterodera Schachtii* (obr. 1.).

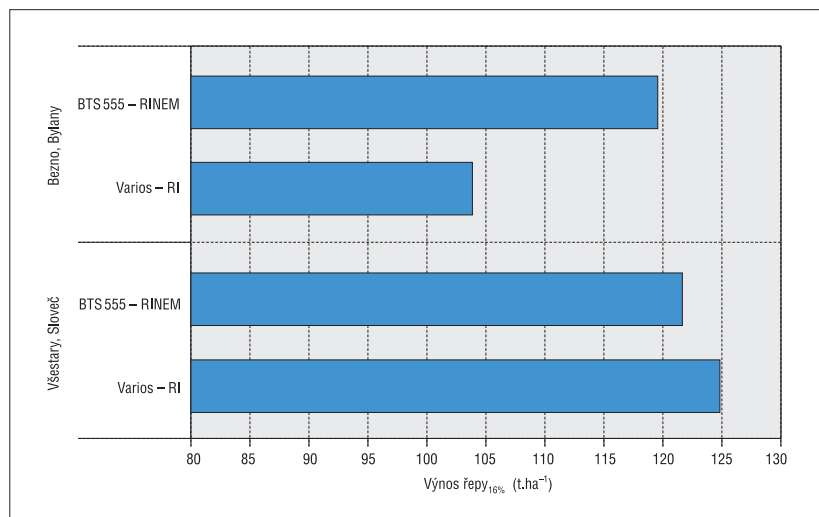
V odrudových pokusech stoupal výnos odrůd tolerantních k háďátku řepnému (resp. naopak klesal výnos odrůd netolerantních) přibližně o 1 % s každou živou cystou háďátka na 100 g půdy. Tato závislost se potvrzovala i v dalších ročnících, po suchých letech 2015 a 2016 však došlo ke změně. Vliv nematodů se stále potvrzoval, úbytek výnosu netolerantních odrůd byl však přibližně poloviční. Ročník 2017 však přinesl další

změnu: **I na velmi málo zamořených lokalitách (analýza před setím) byl vliv nematodů veliký.** Příkladem může naše pokusné pole v Bezně u Mladé Boleslavi. Koncem února jsme tu po velmi podrobném vzorkování našli v průměru 1 živou cystu na 100 g půdy – tedy podle výše uvedeného grafu zcela nevýznamné zamoření. V odrudovém pokusu potom však na prvních 11 místech byly odrůdy k nematodům tolerantní a rozdíl ve výnosu mezi tolerantními a netolerantními odrůdami byl 16 t.ha⁻¹ standardní (přepočtené) řepy, resp. 17 %. Velmi podobná situace byla na lokalitě Bylany u Chrudimi. Na obr. 2.

Obr. 1. Zamoření půdy nematody a návrh jeho hodnocení (1)

Obr. 2. Výnos tolerantní a netolerantní odrůdy cukrové řepy standardní kvality (16%) na nezamořených a mírně zamořených lokalitách v roce 2017

jsou tyto dvě „velmi slabě“ zamořené lokality porovnány se dvěma dalšími (Sloveč, Všešary) zcela bez zamoření: Zatímco na polích zcela bez zamoření (Sloveč, Všešary) je rozdíl ve výnosu mezi odrůdami nevýznamný, na polích s jedinou živou cystou před setím (Bežno, Bylany) poklesl výnos netolerantní odrůdy (Varios) o 16 t.ha⁻¹. Proč to tak dopadlo? Zatím můžeme jenom spekulovat, nejspíš v tom smyslu, že během vlhkého, teplého léta mohou samečkové v půdě víc migrovat, oplodňovat samičky, populace háďátek se rychleji namnoží a poškození netolerantní odrůdy řepy narůstá. Při suchém průběhu léta (2015, 2016) to mohlo být naopak.

Tato zkušenost trochu relativizuje půdní rozbory, je však přesto velmi důležitá pro rozhodování o odrůdách na příští rok. Slabší zamoření se v suchém ročníku nemusí výrazně projevit, ale naopak, ve vlhkém ročníku i velmi slabé zamoření může nakonec vyústit do velkého poklesu výnosu netolerantních odrůd. Při výběru odrůd je potřeba tato rizika zohlednit. Nesmí se také zapomínat, že v praxi se vzorkuje ve velmi řídké síti odběrových vpichů a silněji zamořená ohniska nám často unikají. Ten, kdo má rád jistotu, bude asi už při podezření na nematody sázet na tolerantní odrůdy i za cenu vyšších nákladů na osivo.

Literatura

1. CHOCHOLA, J.: Vliv nematodů *Heterodera Schachtii* Schmidt na výnos cukrové řepy. *Listy cukrov. řepář.*, 127, 2011 (12), s. 379–383.

Jaromír Chochola
Řepářský institut, Semčice